

Modalități de instruire și control a bunelor practici de igienă a mâinilor

Dr. Filimon Raluca Mihaela,
Medic coordonator CPIAAM IRO Iași

- ▶ **Program de îmbunătățirea igienei mâinilor
– Chestionarul de Autoevaluare a Igienei
Mâinilor OMS 2010**

1. Schimbări în sistem

Întrebare	Răspuns	Scor	Instrumente OMS de utilizat după evaluare pentru îmbunătățirea scorului
1.1 Este disponibil un dezinfectant pentru mâini pe bază de alcool în unitatea Dvs sanitară? Alegeți un răspuns.	Nu este disponibil.	0	- Perspectiva generală
	Disponibil, dar eficacitatea și tolerabilitatea nu au fost probate.	0	
	Disponibil doar în anumite secții, cu aprovizionare discontinuă (eficacitate și tolerabilitate probate)	5	
	Disponibil în toată unitatea și cu aprovizionare continuă (eficacitate și tolerabilitate probate)	10	
	Disponibil în toată unitatea, cu aprovizionare continuă și în sălile de tratament din majoritatea secțiilor (eficacitate și tolerabilitate probate)	30	
	Disponibil în toată unitatea, cu aprovizionare continuă și în toate sălile de tratament (eficacitate și tolerabilitate probate)	50	
1.2 Care este raportul numeric chiuvete/paturi? Alegeți un răspuns.	Mai mic de 1:10	0	- Perspectiva generală asupra infrastructurii
	Cel puțin 1:10 în majoritatea secțiilor	5	
	Cel puțin 1:10 la nivelul întregii instituții și 1:1 în rezervele de izolare și în unitățile de terapie intensivă (UTI)	10	
1.3 Există alimentare continuă cu apă potabilă?	Nu	0	- Perspectiva generală asupra infrastructurii
	Da	10	
1.4 Există sâpun la fiecare chiuvetă?	Nu	0	- Perspectiva generală
	Da	10	
1.5 Există prosoape de unică folosință la fiecare chiuvetă?	Nu	0	- Perspectiva generală asupra infrastructurii
	Da	10	
1.6 1.6 Există un buget dedicat/disponibil pentru achiziționarea continuă a produselor pentru igiena mâinilor (ex.dezinfectanți pe bază de alcool)?	Nu	0	- Ghid de aplicare-II.1
	Da	10	

Întrebare suplimentară: Plan de acțiune

Răspundeți la această întrebare DOAR dacă scorul dvs. a fost mai mic de 100 la întrebările 1.1-1.6 Există un plan realist de îmbunătățire a infrastructurii în unitatea Dvs sanitară?	Nu	0	-Instrumentul pentru planificarea achizițiilor și costurilor privind dezinfectantele pe bază de alcool
	Da	5	
Subtotalul pentru Schimbări în sistem		/100	

2. Instruire și educație

Întrebare	Răspuns	Scor	Instrumente OMS de utilizat după evaluare pentru îmbunătățirea scorului
2.1 Cu privire la instruirea personalului medical din unitatea Dvs.			
2.1a Cât de frecvent se face instruirea personalului în privința igienei mâinilor în unitatea Dvs. sanitară? Alegeți un răspuns.	Niciodată	0	-Diapozitive pentru sesiunile de instruire adresate personalului medical, instructorilor și personalului responsabil cu igiena mâinii. - Filme de instruire privind igiena mâinii - Diapozitive complementare filmelor de instruire - Diapozitive adresate responsabilului cu igiena mâinii - Manual tehnic OMS privind igiena mâinii - Broșura OMS: „Igiena mâinii - de ce, cum și când?” - Ghid propriu
	O dată	5	
	Instruire regulată a personalului medical sau a tuturor categoriilor profesionale (cel puțin o dată pe an)	10	
	Instruire obligatorie pentru toate categoriile profesionale la angajare, apoi reinstruire periodică (cel puțin o dată/an)	20	
2.1b Există o evidență pentru a verifica că tot personalul din unitatea Dvs. a finalizat această instruire?	Nu	0	
	Da	20	
2.2 Documentația OMS următoare, disponibilă pe www.who.int/gpsc/5may/tools (sau adaptări locale), este utilizată în pregătirea personalului din unitatea sanitară?			-
2.2a Ghidul OMS privind igiena mâinilor în instituțiile de sănătate: Sumar	Nu	0	-Ghidul OMS privind igiena mâinii: Sumar
	Da	5	
2.2b Manual Tehnic OMS privind igiena mâinii	Nu	0	- Manual Tehnic OMS privind igiena mâinii
	Da	5	
2.2c Broșura OMS: „Igiena mâinilor - de ce, cum și când?”	Nu	0	- Broșura OMS: „Igiena mâinii - de ce, cum și când?”
	Da	5	
2.2d Pliantul OMS „Informații privind mănușile de unică folosință”	Nu	0	-Pliantul OMS: „Informații privind mănușile de unică folosință”
	Da	5	
2.3 Există în cadrul unității sanitare un profesionist cu rol de instructor privind igiena mâinii?	Nu	0	- Ghidul OMS privind igiena mâinilor în sanătate - Manual tehnic OMS privind igiena mâinii - Filme de instruire privind igiena mâinii - Diapozitive complementare filmelor de instruire - Ghid de aplicare-II.2
	Da	15	
2.4 Există un sistem de instruire și certificare a personalului de supraveghere privind igiena mâinii?	Nu	0	
	Da	15	
2.5 Există un buget disponibil pentru instruire privind igiena mâinii?	Nu	0	-Scrisoare-model către managerul instituției, pentru susținerea măsurilor de igiena mâinii - Scrisoare-model către managerul instituției, pentru comunicarea inițiativelor privind igiena mâinii - Model pentru planul de acțiune - Ghid de aplicare II.2 și III.1 (pg. 33)
	Da	10	
Subtotalul pentru Instruire și educație		/100	

3. Evaluare și feedback

Intrebare	Răspuns	Scor	Instrumente OMS de utilizat după evaluare pentru îmbunătățirea scorului
3.1 Există bilanșuri (cel puțin anuale) la nivelul secțiilor, care să evalueze existența dezinfectanților, săpunului, prosoapelor de unică folosință și a altor resurse pentru igiena mâinii?	Nu	0	-Perspectiva generală asupra infrastructurii spitalului
	Da	10	
3.2 Sunt evaluate cel puțin anual (de ex. după sesiunile de instruire) cunoștințele personalului privind următoarele subiecte?			
3.2a. Recomandările privind igiena mâinii în unitățile de sănătate	Nu	0	-Chestionarul de verificare a cunoștințelor personalului în privința igienei mâinii - Ghid de aplicare II.3
	Da	5	
3.2b. Tehnica corectă privind igiena mâinii	Nu	0	
	Da	5	
3.3 Monitorizarea indirectă a respectării igienei mâinii			
3.3a Este monitorizat regulat consumul de dezinfectanți pe bază de alcool (cel puțin o dată la 3 luni)?	Nu	0	-Sondaj privind consumul de săpun și dezinfectant -Ghid de aplicare II.3
	Da	5	
3.3b Este monitorizat regulat consumul de săpun (cel puțin o dată la 3 luni)?	Nu	0	
	Da	5	
3.3c Consumul de dezinfectant pe bază de alcool se ridică la cel puțin 20 de litri/1000 de zile de spitalizare?	Nu (sau nu se măsoară)	0	
	Da	5	
3.4 Completați secțiunea 3.4 numai dacă personalul responsabil cu respectarea igienei mâinii a fost instruit, certificat și folosește metodologia OMS: „Cele 5 Momente privind Igiena Mâinii” (sau alta echivalentă).			
3.4a Cât de frecvent se face monitorizarea directă privind respectarea igienei mâinii cu ajutorul instrumentului „WHO Hand Hygiene Observation” (sau altor tehnici similare)? Alegeți un răspuns.	Niciodată	0	-Formularul OMS de observare a igienei mâinii - Manual Tehnic OMS privind igiena mâinii - Ghid de aplicare II.3
	Neregulat	5	
	Anual	10	
	La fiecare 3 luni sau mai des	15	
3.4b Care este procentul global de respectare a igienei mâinii conform instrumentului „WHO Hand Hygiene Observation” (sau unui instrument similar)? Alegeți un răspuns.	≤ 30%	0	- Ghid de aplicare II.3 -Formular de observare -Instrumental de analiză a datelor recoltate -Instrucțiuni privind analiza datelor recoltate folosind Epi Info -Modelul de sinteză a rezultatelor
	31 – 40%	5	
	41 – 50%	10	
	51 – 60%	15	
	61 – 70%	20	
	71 – 80%	25	
≥ 81%	30		
3.5 Feedback			
3.5a Feedback-ul imediat Se ofera personalului feedback imediat la sfârșitul fiecărei sesiuni de observare a respectării igienei mâinii?	Nu	0	-Ghid de aplicare II.3 - Formulare de observare și de calcul a procentului de respectare a igienei mâinii.
	Da	5	
3.5b Feedback-ul sistematic Se practică regulat (cel puțin la 6 luni) feedback-ul privind indicatorii de igienă a mâinii, însoțit de ilustrarea tendințelor în timp, adresat următoarelor categorii?			- Modelul de sinteză a rezultatelor - Ghid de aplicare II.3
3.5b.i Personalul medical	Nu	0	
	Da	7.5	
3.5b.ii Conducerea unității	Nu	0	
	Da	7.5	
Subtotal pentru Evaluare și feedback		/100	

4. Afișaj la locul de muncă

Întrebări	Răspunsuri	Scor	Instrumente OMS de utilizat după evaluare pentru îmbunătățirea
4.1 Sunt afișate următoarele postere (sau altele cu conținut similar)?			- Ghid de implementare II.4
4.1a Poster cu recomandările privind igiena mâinii Alegeți un răspuns.	Nu există postere.	0	- „Cele 5 Momente privind Igiena Mâinii” (Poster CYH 2011)
	Posterele se găsesc în anumite secții/săli de tratament.	15	
	Posterele se găsesc în majoritatea secțiilor/săli de tratament.	20	
	Posterele se găsesc în toate secțiile/săli de tratament	25	
4.1b Poster care explică dezinfectarea corectă a mâinilor Alegeți un răspuns	Nu există postere.	0	- „Cum dezinfectăm mâinile?” (Poster CYH 2011)
	Posterele se găsesc în anumite secții/săli de tratament.	5	
	Posterele se găsesc în majoritatea secțiilor/sălilor de tratament.	10	
	Posterele se găsesc în toate secțiile/săli de tratament.	15	
4.1c Poster care explică tehnica corectă de spălare a mâinilor Alegeți un răspuns	Nu există postere.	0	- „Cum spălăm mâinile?” (Poster CYH 2011)
	Posterele se găsesc în anumite secții/săli de tratament.	5	
	Posterele se găsesc în majoritatea secțiilor-sălilor de tratament.	7.5	
	Posterele se găsesc la fiecare chiuvetă în toate secțiile/săli de tratament.	10	
4.2 Cât de frecvent se face o inspecție sistematică a tuturor afișelor pentru a verifica starea lor, eventual nevoia înlocuirii? Alegeți un răspuns	Niciodată.	0	- Ghid de aplicare II.4
	Annual.	10	
	La fiecare 2-3 luni.	15	
4.3 Se face promovarea igienei mâinii și prin alte afișe decât cele menționate mai sus ?	Nu	0	- Ghid de aplicare II.4
	Da	10	
4.4 Există pliante privind igiena mâinii disponibile în secții?	Nu	0	- Broșura OMS: „ Igiena mâinii - de ce, cum și când?” - Ghid de aplicare II.4
	Da	10	
4.5 Există în unitate și alte mijloace de promovare a igienei mâinii (de ex. screensavere pe monitoare sau, ecusoane, abțibilduri, etc).	Nu	0	-Screensaver-ul CYH: „Igiena mâinii = SĂNĂTATE ȘI VIAȚĂ “ - Ghid de aplicare II.4
	Da	15	
Subtotal pentru Afișaj la locul de muncă		/100	

6. Proceduri scrise și adoptate la nivelul spitalului pentru asigurarea igienei mâinilor

Întrebare	Răspuns	
6.1 În unitatea sanitară în prezent pentru asigurarea igienei mâinilor: Alegeți un răspuns:		
6.1 Aplicați proceduri conform <i>Guide to the Implementation of the WHO Multimodal Hand Hygiene Improvement Strategy</i> disponibil pe: http://whqlibdoc.who.int/hq/2009/WHO_IER_PSP_2009.02_eng.pdf		
6.2 Nu aplicați nici un fel de proceduri scrise și adoptate la nivelul spitalului		
6.3 Aplicați alte proceduri scrise și adoptate (în acest caz menționați care sunt)		

Instruire

- Simpozion 5 mai 2023
- Tehnica
- pulbere/solutii fluorecente UV
(transmitere agent patogen)

1 Înainte de
contactul cu
pacientul

2

Înainte de
manopere
aseptice

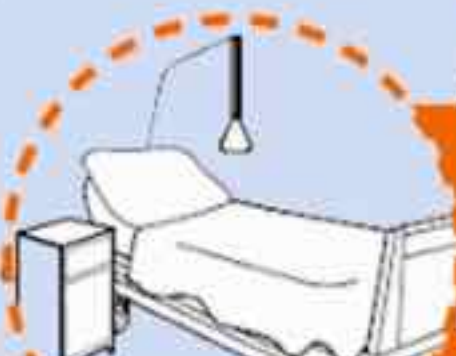
3

După expunere
la produse
biologice

4

După
contactul cu
pacientul

5

La părăsirea
salonului

Asepsia mâinilor prin fricțiune

Aplicați minimum 3 ml de produs dezinfectant pe mâini, inclusiv încheietura

Frecați interiorul palmei drepte peste exteriorul palmei stângi și viceversa

Cu degetele de la o mână strânse în interiorul celeilalte palme, frecați o palmă de cealaltă

Împreunați degetele și le frecați

Apucați degetul mare cu mâna opusă și frecați-le pe amândouă prin rotire

Rotiți în cercuri vârful degetelor de la o mână în podul palmei opuse

timp procedură

30 secunde

IRO

CPIAAM

SPĂLAREA IGIENICĂ A MÂINILOR

Control

